

tijden van zakelijkheid, waarin alles ge- en vermechaniseerd is.

Dit steeds wisselende van de Paaschdata heeft een zekere bekoring en niet het minst voor die geesten, die van rekenen en wiskunde houden. In den loop der tijden zijn dan ook verschillende rekenmethoden en formules aangegeven, die iemand in staat moesten stellen om van te voren voor een willekeurig gegeven jaar de Paaschdatum te berekenen. Hierop zal ik niet nader ingaan, omdat 't anders te veel gecijfer zou eischen; slechts wil ik niet nalaten te wijzen op de bekende „formule“ van den beroemden mathematicus Gauss, die in 1800 gepubliceerd werd, en tegenwoordig in allerlei vakliteratuur te vinden is. Met behulp van deze formules vindt men op betrekkelijk eenvoudige wijze voor elk jaar, zoowel van de Juliaansche als Gregoriaansche stijl, de Paaschdata. De Paaschdata vallen namelijk voor beide stijlen niet samen. Dit is gemakkelijk in te zien aan de hand van bovenstaande definitie: de eerste Zondag na de eerste volle maan na 20 Maart. Daar op 'toegenblik beide stijlen 13 dagen verschillen, valt bij ons 20 Maart 13 dagen vroeger dan in de Grieksch-Katholieke kerk, waardoor Paschen ook anders uitvalt.

Hierdoor wordt het b.v. begrijpelijk, dat we in het boek van Dr C. Stegenga: „Oude Landen en Steden“, op blz. 111 kunnen lezen, als de schrijver ons een beeld willende geven, van wat er gedurende de hooge feestdagen in de Grafkerk te Jeruzalem te zien is, mededeelt, dat in 1928 op 8 April de Roomsche-Katholieken te Paschdag vierden en het op dienzelfden dag Palmzondag was voor de Grieksch-Katholieken. Paschen viel voor de Juliaansche kalenderregeling toen één week later dan voor de R.K.

Uit dit alles zult u begrijpen, dat er voor het vaststellen van den Paaschdatum slechts twee dingen noodig zijn te weten: 1e Wanneer vallen in een jaar de verschillende nieuwe of volle manen, 2e op welke data is het Zondag.

In onze almanakken en kalenders worden voortdurend eenige gegevens dienaangaande vermeld en wel onder de namen Epacta en Zondagsletter. Over beide een kort woord. Onder Epacta verstaat men het aantal dagen, dat er sinds 1 Januari van een of ander jaar verlopen is sedert de laatste nieuwe maan. Als we dus vinden: Epacta 1932 is 22, dan wil dit zeggen, dat het 22 dagen voor 1 Jan. 1932 nieuwe maan was (op 9 Dec. 1931 was dit ook het geval). Kent men de Epacta, dan kent men alle nieuwe manen voor 1932, daar ze een tusschenruimte van 29 of 30 dag bezitten, dus van afwisselend 29 of 30 dagen en dus ook de volle manen.

De Zondagsletter geeft voor een bepaald jaar den dag aan, waarop de eerste Zondag valt. Een schrikkeljaar heeft twee letters, omdat 't jaar een extra dag bezit. Voor 1932 vinden we de letters CB. De eerste letter geldt tot 29 Febr. Daar C de derde letter van het alfabet is, valt de derde Januari op een Zondag. Dit komt uit de Zondagsletters lopen regelmatig door. Voor 1933 A, voor 1934 G, voor 1935 F, voor 1936 ED, enz. Ook de Epacta's voor achtereenvolgende jaren vertoonen een zekere regelmatigheid. Hierop zal ik echter niet verder ingaan. Heeft men dus Paschen eenmaal vastgesteld, dan is het verder heel eenvoudig om door terug- en verder tellen de overige feest- en gedenkdagen te bepalen. Hemelvaartsdag 39 en Pinksteren 49 dagen na Paschen, enz.

J. M. SMORENBURG.

OPVOEDING EN ONDERWIS

Propaganda.

De Unie „Een School met den Bijbel“ bereidt een krachtige actie voor, ten einde de gedachte van het vrije onderwijs te kunnen propageeren. Er is een enquête ingesteld inzake de toestand van het schoolwezen in 1930. Uit die enquête — zij zal op de linievergadering in de Paaschweek nog nader worden besproken — blijkt al vast, dat de propaganda naar binnen en naar buiten nog zeer noodig is. Naar binnen — omdat er zich hier en daar wel verschijnselen van lauwheid en onverschilligheid vertoonen; naar buiten — omdat onze vijand niet slaapt, maar zich krachtig roert, om aan het vaderland duidelijk te maken, dat de Openbare School eigenlijk de eenige goede school is. Het rapport over bovengenoemde enquête maakt dan ook duidelijk, dat in onze eigen kringen de beginselen moeten verhelderd, de belangstelling moet worden verwakkerd, om allen waakzaam te maken, opdat de vesting door schuldige nalatigheid niet verloren ga.

De propaganda moet zich ook richten op de middenstof, die door onbekendheid met de Christelijke school het oor te licht leent aan de tegenpartij. En op die middenstof richten zich onze tegenstanders met geoorloofde en ongeoorloofde middelen. Ja, ook met ongeoorloofde middelen. Daarvan legt de gehouden enquête ook nog weergaaf af. Er was n.l. een vraag ingelascht:

wordt de school met den Bijbel plaatselijk tegen-gewerkt? Daarop kwamen antwoorden in als:

„Bedektelijk door 'taanbieden van vast werk aan een gezin met twee kinderen (moeder belijdend lid van de Gereformeerde Kerk, vader Hervormd) en broodroof aan twee gezinnen met drie schoolgaande kinderen. (1 Dreigen met geen vrucht meer mee te geven aan de korenschippers.)”

„Ja, door enkele moderne boeren. Geen Koksi-anen in het werk.”

„Hervormde ouders (niet vrijzinnig), die hun brood verdienen op de fabriek, durven om hun brood de kinderen niet sturen.”

„Ja, door b.v. bedreigingen met opvragen van geleend geld, door het ontslaan van arbeiders.”

„Er zijn hier nog werkgevers, die hun boeren dwingen de kinderen te zenden naar de openbare school. Zoo zijn er voor twee jaar menschen komen wonen, vlak bij een onzer scholen. De werkgever dwingt de menschen hun kinderen te zenden naar de openbare school in X. (pl.m. drie kwartier lopen).”

„Een andere boer zond zijn kinderen reeds naar onze school te Y. Maar binnen een week moesten ze naar de Openbare school in het dorp.”

Een andere vorm van bestrijding is, dat men aan de Openbare School een Christelijk tintje geeft, zoodra er gevaar komt voor de oprichting van een School met den Bijbel.

„Na de oprichting van de Christelijke school wordt godsdienstonderwijs op de Openbare school gegeven door den Openbaren onderwijzer.”

In een andere plaats wordt een sterke propaganda gedreven voor de Openbare school; tweemaal per jaar treedt een spreker op van Volksonderwijs, tweemaal per jaar is er een ouderavond, terwijl in de Openbare school een kinderbijbel wordt gebruikt. Elders wordt in de Openbare school nog uit den Bijbel gelezen.

Tegenwerking ondervindt men ook in de gemeenteraden, waar de oprichting van een Christelijke school wordt tegengehouden en waar de Wet-1920 met tegenzin wordt uitgevoerd. „Een vrijzinnig, vijandig gemeentebestuur werkt bijna nooit anders dan gedwongen door de wet mede.”

„Het bestuur vraagt tegenwoordig als regel aan, wat de wet ons heeft toegestaan. Enkele uitzonderingen, (meestal kleine bedragen) worden toegestaan, met alle andere aanvragen worden we tot het uiterste tegengewerkt. Een aanvraag om leermiddelen (gewone leerboeken voor de schoolkinderen — U.L.O.) dateert al van April 1929 en is in Mei 1930 nog niet afgedaan.”

Mij dunkt, uit een en ander wordt ons wel duidelijk, dat we de propaganda voor de School met den Bijbel nog niet kunnen laten rusten. Als er in onze gelederen al eens de gedachte mocht post vatten, dat we er nu immers zijn met onze scholen, dan kan de waakzaamheid bij onze tegenpartij het ons wel anders leeren. En daarom moeten we aan het werk naar binnen en naar buiten, in de Pers en op de vergaderingen. We laten niets los van wat eenmaal veroverd is en mogen niet rusten, vóór alle ouders, die zulks wenschen, voor hun kinderen Christelijk onderwijs kunnen bekomen. De leiding van deze propaganda wachten we van de Unie „Een School met den Bijbel“. Dat is de oude organisatie in den strijd. Men heeft wel eens gemeend, dat die organisatie wel kon worden ontbonden. Welnu, ik hoop, dat ieder er in de komende jaren van overtuigd zal worden, dat zulks niet het geval is, omdat ze ons bij de te voeren propaganda een stevige, rustige leiding biedt. Ze kan het land overzien en kent de behoeften van ons volk.

Gr.

G. MEIMA.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

„Die verderfelijke leer“.

Geachte Redactie!

Indertijd las ik niet met instemming het oordeel van C. B. in het Nr van 11 Dec. 1931 over „De Gids“ onder het hoofd: „Zending en Evangelisatie“. Mag ik daar nog even op terug komen? Het boekje zelf is mij onbekend, maar wat C. B. er van zegt, lijkt mij toch niet erg overtuigend. Het zou, volgens den recensent, de algemeene verzoening leeren, evenals „Het Zoeklicht“ e. v. a. Hier wordt nog eens een ongemotiveerd oordeel over „Het Zoeklicht“ uitgesproken, hetwelk al zoo dikwijls van Gereformeerde zijde is gelanceerd en bijna even vaak door den „Zoeklicht“-redacteur op overtuigende gronden is weerlegd. Wie geregeld „Het Zoeklicht“ leest, weet dan ook wel beter. Want dit blad leert de algemeene verzoening niet, maar „predikt het Evangelie aan alle creaturen“ in volkomen Bijbelschen zin. Het ware gewenscht, dat ook onder de Gereformeerde voormannen het gezegende werk van „Het Zoeklicht“ op de rechte wijze werd gewaardeerd.

Aangaande „De Gids“ zegt C. B., dat deze „die verderfelijke leer“ der algemeene verzoening op bijna elke bladzijde duidelijk leesbaar voorstelt. Als voorbeeld daarvan worden dan aangehaald de volgende uitspraken, die voor mij niet het karakter dragen van de genoemde verderfelijke leer.

Zoo b.v.: „God heeft reeds voorlang al wat voor uw redding noodig is, volbracht“. (Hiertegen kan moeilijk bezwaar worden ingebracht, want de Heilige Schrift

leert het duidelijk). Verder: „Hij had u zoo lief, dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon voor u in den dood deed gaan“. (Dit is m. i. in overeenstemming met een bekende strophe uit den Engelenzang en met hetgeen de Heere Jezus Zelf heeft gezegd en voor ons opgeteekend werd in Joh. 3: 16, 17. Tot „de wereld“ behooren toch zeker ook degenen, voor wie „De Gids“ bestemd is). En eindelijk: „Zoodra hij erkent, een zondaar voor God te zijn, en gelooft, dat Jezus op Golgotha's Kruis is gestorven en onder het oordeel Gods is geweest, om ook u zalig te maken, hebt hij het eeuwige leven“. Dit „u“ is gericht tot alle lezers van het boekje, zegt C. B. Dus zonder het voorbehoud van de uitverkiezing. Maar de Heere Jezus sprak zelfs tot de Joden, die Hem vervolgden en Hem zochten te doden, de woorden van Joh. 5: 24. Ook bij deze toespraak tot verklaarde vijanden wordt de uitverkiezing niet op den voorgrond gesteld, evenmin als door Paulus bij zijn bekend antwoord tot den stobbewaarder (Hand. 16, vers 31).

De leer der uitverkiezing staat vast voor elken Schrift-geloovige. Maar het is de vraag, of dit element van het Goddelijk raadsbesluit bij de Evangelisatie op den voorgrond moet worden gebracht, dan wel het ruime aanbod van genade aan een iegelijk (dus ook aan de lezers van het gewraakte boekje), die in den verhoogden Heiland als Middelaar Gods en der menschen gelooft. Zijn de lezers van het boekje door Gods genade zoover gekomen, dan zullen zij het stuk der uitverkiezing ook wel dra leeren verstaan en met iederen bogenadigde zuchtend uitroepen: „O, God, wie ben ik, dat Gij mij zulk een groote zaligheid waardig hebt gekend! En dat Gij mij, die eertijds Uw vijand was, uit de duisternis hebt willen voeren tot Uw wonderbaar licht!“

God beschikt over vele middelen en wegen om Zijne uitverkorenen tot die dankbare erkenning te brengen. Of de door C. B. gewraakte „Gids“ daartoe dienstbaar kan zijn, is mij niet bekend, maar dat „Het Zoeklicht“ zeer velen tot zegen is geweest, daarvan ben ik vast overtuigd. De eeuwigheid zal het openbaren.

EEN GEREFORMEERDE.

die den „Zoeklicht“-arbeid hoogelijk waardeert.

Het is niet mogelijk, in een onderschrift, dat slechts kort kan zijn, breed in te gaan op wat de geachte inzender schrijft. Slechts een paar opmerkingen.

1. De „Zoeklicht“-Redacteur heeft nog nooit aange-toond, en kan dat ook niet, dat hij niet de algemeene verzoening leert, d. w. z. de meening, dat Christus voor alle menschen stierf. Want dat is inderdaad zijn meening. Zooda ik indertijd in een breede studie heb aange-toond en weerlegd. Want die meening is in strijd met Gods Woord. Daartoe verwijs ik den inzender naar het boek van Dr Kuyper: „Dat de genade particulier is“, en mag ik hem misschien ook bescheidenlijk wijzen op mijn boek: „Geen algemeene verzoening“. Wie het in dezen met „Het Zoeklicht“ eens is, komt in strijd met Gods Woord en als hij Gereformeerd is, met zijn eigen Belijdenis in de Dordtsche Leerregele.

2. Wanneer mijn geachte inzender meent, dat de zin: „Hij had u zoo lief, dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon voor u in den dood deed gaan“ in overeenstemming is met Joh. 3: 16, kan ik hem alleen maar aanraden, eens dien tekst goed te lezen, liefst met behulp van een Gereformeerde uitlegging, of in de genoemde studie van Dr Kuyper. Dan zal hij wel tot de ontdekking komen, dat die tekst voor den bedoelden zin niets, in het geheel niets, zegt.

3. Ik verbaas en bedroef er me gedurig over (dat zeg ik nu in het algemeen, zonder alleen te denken aan den inzender), dat er tal van Gereformeerden zijn, die blij geven, hun eigen Belijdenis niet meer te kennen en niet meer te weten, wat Gereformeerd is, en Gods Woord op dit punt niet te verstaan. Worden deze dingen niet meer op onze catechisaties onderwezen? Zal er straks een geslacht zijn opgegroeid, innerlijk vervreemd van de Gereformeerde Belijdenis? Wee ons, indien het zoo ware!

C. B.

PERSSCHOUW

Behoort de familie Van der Schuit in den kermis-draaimolen?

Eens heb ik Docent Van der Schuit zien spelen met een van zijn kinderen. Het kind tolde in het rond, de vader hielp het daarbij, Zierw. versterkte alzoo deze rond-draaiende beweging, systematiseerde die, gaf er leiding aan.

Vraag: behoort dit gezin in den draaimolen, op de kermis?

Onzin — zegt iemand.

Zeker. Maar dan precies dezelfde onzin, als wanneer deze docent — doceren beteekent: deugdelijk onderscheiden — in „De Wekker“ deze „onthulling“ geeft onder het opschrift: behoort een christen in DE COMEDIE?

Zoo luidde de titel van een boekje, dat in 1881 het licht zag. Niemand minder dan Dr Kuyper schreef er een voorwoord in en dat eindigt met deze woorden: „Daartoe zegene het de Heere, onze God, Die niet in het „doen spelen of zien spelen“ van rollen een wel-behagen heeft, maar daarin, dat wij in het werkelijke leven wandelen zullen voor Zijn aangezicht, oprechtelijk“.

Dr Kuyper van 1881 staat mij beter aan dan die van later jaren, toen wel tegen het misbruik met een beroep op Calvijn werd gefulmineerd, maar zijdelings het comediespel niet als contrabande werd veroordeeld. Hierom speelde in het blijspel in vijf bedrijven „De Vrek“, dat door het studentencorps van Kampen werd gegeven, J. Waterink (rol, Louis, zijn neef en pupil), C. Bouma (Meig, zijn buurman, huwelijksmakelaar), K. Schilder (Jakob, zijn kok en koetsier) e.a., die nu EERWAARDE heeren zijn.

Weet c. meest sc. Zoo de

Waarsch. een der Ka. tenminste ik zelf. Ma kamerstuk. Om de pra was nog o. Het was es is gevolgd. De notulen wél en n. zullen v.

Maar nog wel kermis van is op zijn eerwaarden sant heele teasoren h. Maar col. Calvijn dan in Kampen altijd wat. Misschie.

spelen wat indien Z.E. slechts, 663. Tenslotte ontkon — sche jeugd. De docen tak spring

Is het dat beke (O.V.) en de tijdes gewoon

Onderg. schrijver e. als „De W. volksvoor. namen no. laten hem. inzake die dan de bl.

Br. — w.

Dezelfde

Voor s. bond van een van deed. Ik men zo. getrokke aan die koste va. hen, die

Wel wa. Bond... te die evenw. Voorts tenstaande

Alleen af, waas dium de den, nie blazen, den gr. zelden dien kri. formers. De Ce. felicitet. verband. De V. en dan hun ple. De Ce. De V. en dan

„Men te. Neen, s. hausch w. schreven. Dat is. schrijver.

Maar al. te verge. a. dat. der drie f. dus de. dien gron. den gron. „De W. b. dat d. hebben a. in-dogmat. Docent V. gereforme. de) ding